

Transportministeriet

Transportministeren

Finansudvalget
Folketinget

21. januar 2022
2022-56

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Finansudvalget har i brev af 3. januar 2022 stillet mig følgende spørgsmål (FIU alm. del), som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V).

Spørgsmål nr. 80:

Vil ministeren oplyse hvornår de første fejlbehæftede brandlukninger på Niels Bohr-bygningen er blevet udført, og hvad årsagen er til, der er udført op imod 10.000 fejlbehæftede brandlukninger på Niels Bohr-bygningen inden Vejdirektoratet fandt ud af, at der var et problem?

Svar:

Indledningsvist vil jeg gøre opmærksom et særligt forhold ved Niels Bohr Bygningen, der er medvirkende til at udbedringen af brandlukningerne har vist sig at tage så lang tid.

Som jeg oplyste i min samrådstale den 18. november 2021 blev der under den oprindelige projektering af bygningen for at opnå besparelser truffet beslutning om at reducere loftshøjderne. Dette har affødt, at der er meget lidt plads til installationer over loft. Kombineret med et skift i stinkskabsleverandøren, som har medført et betragteligt merbehov for plads over loft til installationer, har det været nødvendigt at genprojektere for at finde plads i bygningen til installationerne.

Det har den konsekvens, at de tekniske installationer er komprimeret på meget begrænset plads. Nu hvor det har vist sig nødvendigt at foretage udbedringer af brandlukningerne, kræver det, at man tilgår de enkelte gennemføringer under yderst trange adgangsvilkår. Eksisterende installationer må i den forbindelse ofte nedtages, genopføres, testes, og genidriftpå sættes som del af udbedringsprocessen. Dette er særdeles ressourcekrævende og indebærer store og komplicerede grænseflader mellem projektets mange fagentrepriser.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Vejdirektoratet, som supplerende har oplyst følgende:

”Ethvert rør, ledning, ventilationsskakt eller lignende, der føres gennem skel mellem bygningsdele som hindrer eller hæmmer spredningen af eventuelle brande i bygningen – typisk vægge eller etagedæk, skal efter installation gennem de brandklassificerede skel ’lukkes’ efter en sådan metode og standard, at skellet mellem rummene bibeholder sin brandmodstandsevne.

Enhver af disse sikringer af gennemføringer er dermed at betragte som en brandlukning.

Endvidere følger det af de gældende regler og den relevante lovgivning, at brandlukninger foruden at sikre vægge eller dæks brandhindrende beskaffenhed også skal udførligt kvalitetsdokumenteres efter de givne standarder.

Disse kvalitetskrav til brandlukninger har været indarbejdet i kontraktmaterialet fra byggeriets start, og der har ikke været ændringer til disse under udførelsen.

I henhold til kontrakten har entreprenørerne projekterings-, koordinerings- og egenkontrolforpligtigelse med deres egne arbejder og de arbejder der udføres af deres underentreprenører, samt i forhold til tilstødende arbejder. Til disse forpligtigelser hører også dokumentationspligt.

Bygherrens (Bygningsstyrelsen og senere Vejdirektoratet) totalrådgiver gennemfører ligeledes et tilsyn af arbejderne, der er fastlagt i kontrakten og efter gældende standarder for de respektive arbejder. Dette tilsynsarbejde er beskrevet i rådgiverens tilsynsplanlægning, som tager udgangspunkt i kontrakten. Tilsynets omfang er på forhånd defineret og afhængig af hvilket type arbejde, der udføres, og frekvensen fastlægges på baggrund af typen af arbejder. Der er således arbejder, der føres et grundigere tilsyn med end andre.

I forhold til brandlukningerne er der i begyndelsen gennemført det tilsyn, som var forudsat ud fra den forventning at arbejderne som udgangspunkt bliver udført korrekt på Niels Bohr Bygningen.

Fra tidspunktet hvor de indvendige arbejder blev påbegyndt foretages der brandlukninger gennem det meste af byggeperioden.

Via det løbende stikprøvevise tilsyn har Vejdirektoratet gennem en længere periode haft kendskab til brandlukninger, som efter totalrådgiverens faglige vurdering ikke er udført korrekt, hvilket er en forudsætning for brandmyndighedens godkendelse. Disse udførelses- og dokumentationsmangler har været påtalt over for de udførende entreprenører lige så længe. Der foreligger til eksempel tilsynsnotater fra den 26. april 2019, der dokumenterer et større antal fejludførte brandlukninger – og bygherren har efterspurgt løsninger fra entreprenørerne, inden for den samme tidshorisont.

I et projekt af denne størrelsesorden er det ikke unormalt, at der løbende konstateres et vist antal fejl på udførte arbejder, som så umiddelbart efterfølgende bliver afhjulpet uden, at det får nogen videre indflydelse på byggeprojektet.

Mangelfulde brandlukninger er konstateret hos 10 entreprenører og deres underentreprenører. Én entreprenør har vedkendt sig manglerne. De øvrige entreprenører har ikke vedkendt sig manglerne, og har ej heller på tilfredsstillende vis udbedret de fejludførte brandlukninger, uanset talrige påtaler og varslinger.

Havde entreprenørerne rettet deres udførelsesmetode ind i takt med tilsynets påtaler og varslinger, ville brandlukningerne ikke have haft afgørende betydning for bygningens endelige færdiggørelsestidspunkt.

Vejdirektoratets erfaringer fra de andre byggeprojekter, som Vejdirektoratet har fået overdraget bygherreansvar for, viser, at entreprenørerne har en anden tilgang til problemer med brandlukninger. På disse byggeprojekter har tilsynet kunne konstatere lignende problemer med brandlukningerne. Men i modsætning til forløbet på Niels Bohr Bygningen, har entreprenørerne – i nogle tilfælde de selvsamme som på Niels Bohr Bygningen - rettet op på deres udførelses- og dokumentationspraksis, og får nu i fuldt omfang udbedret manglerne, så det ikke får betydning for tidsplanen for disse byggerier.

I takt med at manglerne på Niels Bohr Bygningen er konstateret, er tilsynet blevet øget. I sensommeren 2020 blev det således besluttet at gennemføre 100 pct. tilsyn på alle lukninger i brandsektioner i forbindelse med laboratorierne i byggeriet. Dette 100 pct. tilsyn resulterede i de ca. 10.000 lukninger, der kunne konstateres mangelfulde og ca. 800 var udført korrekt.

For så vidt angår, om Vejdirektoratet kunne have aktiveret disse entreprenører tidligere, så forholder det sig sådan, at entreprenørerne foruden pligt også har en kontraktuel ret til at udbedre deres egne fejl og mangler. I kontraktgrundlaget gælder der således en række varslingsfrister som parterne skal overholde, herunder at entreprenørerne varsles og levnes tid til udbedring af egne mangler. I takt med at tilsynet afdækkede det fulde omfang af afhjælpningsbehovet på Niels Bohr Bygningen, samt at entreprenørerne samtidigt ikke tog initiativ til at genoprette brandlukningerne, betød dette, at brandlukningerne ville skabe forsinkelser på projektets kritiske sti.

Derfor trådte Vejdirektoratet primo 2021 ekstraordinært ind med to nye specialistfirmaer, der skulle overtage afhjælpningen af de fejludførte brandlukninger, eftersom man ikke længere kunne vente på de oprindeligt udførende entreprenører. I sommeren 2021 indhentede Vejdirektoratet endnu to yderligere specialistfirmaer til formålet.

De oprindelige 10 entreprenører er blevet varslet om, at Vejdirektoratet vil rejse et krav om betaling for de ekstra udgifter dette påfører projektet.

I forbindelse med afhjælpningen af de mangelfulde brandlukninger er der udført en detaljeret registrering. Dette for at kunne opgøre et krav. Den endelige afklaring af disse krav, vil desværre forventeligt skulle løses via en voldgift, jf. entreprisekontrakternes bestemmelser om håndtering af tvister.

Specialistentreprenørernes realiserede udførelseskadence har vist sig langt under det forudsatte, hvilket Vejdirektoratet vurderer hovedsageligt skyldes vanskelige tilgængelighedsforhold, lavere bemanning end aftalt og for høj forventning til udførelses hastigheden fra entreprenørerne. Dette har haft yderligere negativ indvirkning på tidsplanen. Endelig har smitte med COVID-19 hen over årsskiftet 2021/22 haft en indflydelse på fremdriften”.

Disse forhold har jeg løbende orienteret Finansudvalget om i mit fortrolige brev af 26. august 2021, mit fortrolige brev af 4. oktober 2021, mit af brev 8. november 2021 og i samråd af 18. november 2021.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Benny Engelbrecht', written over a light blue grid background.

Benny Engelbrecht